

Białystok, dnia 13.08.2010r.

PS.V.AL.0931-5-16/2010

Pani Teresa Wiercińska
p.o. Kierownika
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Zabłudowie

Uprzejmie informuję, że wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 19, 20 i 21 lipca 2010r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zabłudowie w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dokonano ustaleń opisanych w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.07.2009r. do 30.06.2010r.

Protokół kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie został podpisany przez p.o. kierownika Ośrodka w dniu 11.08.2010r.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w ww. okresie realizacją zadań zajmowali się: p.o. kierownika Ośrodka, p.o. głównego księgowego, trzech specjaliści pracy socjalnej, specjalista pracy socjalnej zatrudniony do 27.03.2010r., pracownicy socjalni: pracownik socjalny zatrudniony w okresie od 01.04.2010r. do 30.06.2011r., pracownik socjalny, zatrudniony w ramach projektu w okresie od 01.06.2010r. do 30.11.2010r., ponadto świadczący pracę w ramach umowy zlecenia od 01.06.2010r. do 31.07.2010r., aspirant pracy socjalnej zatrudniony od 08.02.2010r. do 07.08.2010r., podinspektor ds. kadr, podinspektor do spraw świadczeń rodzinnych i alimentacji, podinspektor ds. funduszu alimentacyjnego, zatrudniony od 11.12.2009r. do 10.06.2010r., 3 opiekunów, opiekunka domowa, młodszy opiekun.

P.o. Kierownika Ośrodka pełni tę funkcję od 15 grudnia 2003r. (zarządzenie Nr IV/78/03 Burmistrza Zabłudowa z dnia 15 grudnia 2003r.), nie posiada kwalifikacji do zajmowanego stanowiska, wymaganego art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Dwóch opiekunów nie spełnia wymagań niezbędnych do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, określonych w tabeli nr III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.), zgodnie z którą minimalne wymagania kwalifikacyjne to wykształcenie średnie lub ukończenie szkoły asystentek medycznych. Ponadto w ww. tabeli nie określono takiego stanowiska pracy jak opiekunka domowa. Zakresy czynności pracowników posiadają nieprawidłowe zapisy, m. in. dotyczące podległości służbowej tj. Burmistrzowi Zabłudowa, co jest

KANCELARIA OGÓLNA
13 SIE 2010
przyjął

niezgodne z art. 3¹ § 1 ustawy z dnia 26.06.1998r. Kodeks pracy (Dz. U. Nr 21, poz. 94 ze zm.) oraz § 11 ust. 5 Statutu ww. Ośrodka z dnia 13.02.2009r.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje pracownika socjalnego, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm.) oraz otrzymują dodatek do wynagrodzenia przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest zgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.). Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników – gminę Zabłudów zamieszkuje 8 834 mieszkańców (stan na 31 marca 2010r.).

Obsługę finansową i księgową Ośrodka prowadzi p.o. głównego księgowego zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Rada Miejska w Zabłudowie podjęła uchwałę Nr XXI/150/08 z dnia 30 grudnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasad zwalniania od opłat i trybu ich pobierania w myśl art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina nie prowadzi placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego oraz mieszkań chronionych. W myśl art. 17 ust. 1 pkt 12 gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

Gmina posiada dokument określający zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu. Powołana w Uchwale podstawa prawna nie daje podstaw do regulowania zasad sprawiania pochówku w formie aktu prawa miejscowego. Ponadto treść § 1.1 jest niezgodna z art. 10 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach (Dz. U. z 2000r. Nr 23, poz. 295 ze zm.), natomiast treść § 6 jest niezgodna z art. 96 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 12, 15 nie są realizowane z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

Uchwałą Nr XXXVI/218/06 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 30 maja 2006r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2013. Strategia nie zawiera harmonogramu działań, bardzo ogólnie zostały określone źródła finansowania, brak jest preliminarza określającego środki finansowe na jej realizację.

Uchwałą Nr XXII/147/05 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 24 lutego 2005r. przyjęto Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną. W programie nie zawarto diagnozy problemów dziecka i rodziny, nie opracowano harmonogramu realizacji zadań w czasie, nie oszacowano środków finansowych potrzebnych na ich realizację. Ponadto nie określono partnerów oraz nie przedstawiono zakładanych efektów realizacji zadań (art. 17 ust. 1 pkt 13).

Gmina realizuje zadania własne, wynikające z art. 17 ust 2 pkt 1, 4, 5 ustawy oraz zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 – na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.)

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust 2 pkt 2, 3 oraz zadań wynikających z art. 18 ust.1 pkt 3, 5, 7, 8, 9 ustawy.

Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XXXI/191/05 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 29.12.2005r. w sprawie zasad zwrotu wydatków udzielonej pomocy w dożywianiu uczniów w przypadku gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Nr XIX/132/08 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 30 października 2008r. zmieniono ww. uchwałę w zakresie zwrotu za posiłki zmieniając kryterium dochodowe ze 150% na 200%. Uchwałą Nr XXI/145/08 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 30 grudnia 2008 roku uchylono ww. uchwałę oraz wniesiono zmiany do Uchwały Nr XXXI/191/05 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 29 grudnia 2005r. w sprawie zasad zwrotu wydatków udzielonej pomocy w dożywianiu uczniów w zakresie zwrotu za posiłki ustalając zwrot w przypadku gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza 200%.

Tytuł obowiązującej uchwały zawęża krąg osób, którym wydatki poniesione na zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego, podlegają zwrotowi w całości.

Ponadto w uchwale ustalono kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania nieodpłatnej pomocy w formie posiłków do wysokości 200% - co jest niezgodne z treścią § 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz.2259 ze zm.), który stanowi delegację do przyznania pomocy odpłatnej osobom i rodzinom, których dochód przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Nieodpłatne udzielenie pomocy w formie posiłków osobom, których dochód przekracza ww. kryterium wymaga podjęcia przez radę gminy uchwały na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) nie udzielano pomocy w formie posiłku oraz zasiłków celowych na zakup żywności.

Ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości w sprawach dotyczących:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
  - w podstawie prawnej decyzji powołano się na art. 39 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Przyznawanie zasiłku celowego na pokrycie strat powstałych w wyniku zdarzenia losowego jakim jest pożar następuje w oparciu o przepis art. 40 w/w ustawy – str. 9, poz. 1;
  - kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu
  - w 5 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność oraz zmieniającej odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Zabłudów) za pobyt strony w w/w domu. Rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez

gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – str. 14, poz. 2, 4, 5, 6 i 7;

- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych
- w podstawie prawnej decyzji nie powołano się na art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, stanowiący delegację do jej zmiany – str. 17, poz. 3.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy nie było realizowane – kierownik nie wytaczała powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz obywateli (osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne).

P.o. Kierownika Ośrodka kierowała wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Gmina nie realizuje zadania wynikającego z art. 110 ust. 9 – p.o. Kierownika Ośrodka nie złożyła Radzie Miejskiej corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz nie przedstawiła potrzeb w zakresie pomocy społecznej za rok 2009 i 2010.

Przyczyną powstania uchybień jest nieznanomość aktów prawnych, na podstawie których funkcjonuje Ośrodek, w szczególności ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), aktów wykonawczych do ww. ustawy.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialna jest p.o. Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie oraz Burmistrz Zabłudowa.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje p.o. Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. tabeli nr III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm.),
2. Dostosowania zakresów czynności pracowników zgodnie z art. 3¹ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1998r. Kodeks pracy (Dz. U. Nr 21, poz. 94 ze zm.) oraz § 11 ust. 5 Statutu ww. Ośrodka z dnia 13 lutego 2009r.,
3. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006 - 2013 poprzez określenie harmonogramu działań, źródeł finansowania, preliminarza określającego środki finansowe na jej realizację,
4. Realizacji zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt. 12, w myśl którego gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,

5. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną poprzez określenie diagnozy problemów dziecka i rodziny, określenie harmonogramu realizacji zadań w czasie oraz oszacowanie środków finansowych na ich realizację, określenia partnerów i zakładanych efektów realizacji zadania,
6. Podjęcia działań w celu dożywiania dzieci w okresie wolnym od nauki, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 2 pkt 2 ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.),
7. Przedsięwzięcia działań zmierzających do podjęcia przez Radę Miejską uchwały o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w sprawie nieodpłatnego udzielenia pomocy w formie posiłków osobom, których dochód przekracza kryterium dochodowe,
8. Składania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka z uwzględnieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
9. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w szczególności:
  - stosowania prawidłowej podstawy prawnej w wydawanych decyzjach,
  - wydawania decyzji ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, określających wyłącznie prawa i obowiązki mieszkańca.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 i 4 ww. ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zastrzeżeń w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o podjętych czynnościach.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

[Signature]

13.08.2010r. Katarzyna Kupczak - Starszy Inspektor